

9.2 Nezávislosť krivkového integrálu od integračnej cesty

Pri výpočte integrálov druhého druhu sa stretneme s integrálmi, ktoré nezávisia od integračnej cesty C , ale iba od začiatočného bodu A a koncového bodu B integračnej cesty. Také integrály budeme označovať $\int_A^B \mathbf{f}(P) \cdot d\mathbf{s}$.

Veta 9.3 *Nech \mathbf{f} je spojitá vektorová funkcia na oblasti G . Krivkový integrál $\int \mathbf{f}(P) \cdot d\mathbf{s}$ nezávisí od integračnej cesty na množine vtedy a len vtedy, keď existuje taká funkcia $U(P)$, že*

$$\mathbf{f}(P) = \text{grad } U(P) = \frac{\partial U}{\partial x} \mathbf{i} + \frac{\partial U}{\partial y} \mathbf{j} + \frac{\partial U}{\partial z} \mathbf{k}$$

na oblasti G .

Funkciu U nazývame *potenciálom funkcie \mathbf{f}* .

Veta 9.4 *Nech množina G je oblasť. Nech \mathbf{f} je vektorová funkcia definovaná na množine G . Ak integrál $\int_C \mathbf{f}(P) \cdot d\mathbf{s}$ nezávisí od integračnej cesty na množine G , tak pre ľubovoľnú uzavretú krivku C_0 ležiacu v oblasti G platí:*

$$\oint_{C_0} \mathbf{f}(P) \cdot d\mathbf{s} = 0.$$

Otvorená množina G v \mathbf{R}^2 sa nazýva jednoducho súvislá, ak množina G je súvislá a ak vnútro ľubovoľnej jednoduchej uzavretej krivky C obsiahnuté v množine G je celé obsiahnuté v množine G .

Veta 9.5 (Greenova veta). *Nech A je uzavretá množina, ktorá má tú vlastnosť, že jej hranica C je kladne orientovanou, jednoduchou, uzavretou a po častiach hladkou krivkou. Nech funkcie $p(x, y)$, $q(x, y)$, $p'_x(x, y)$, $q'_y(x, y)$, sú spojité na A . Potom platí*

$$\iint_A [q'_x(x, y) - p'_y(x, y)] dx dy = \oint_C p(x, y) dx + q(x, y) dy. \quad (1)$$

Príklad 9.4 *Pomocou Greenovej vety vypočítajte $\oint_l 2(x^2 + y^2) dx + (x + y)^2 dy$, kde l je obvod trojuholníka s vrcholmi $A = (1; 1)$, $B = (2; 2)$, $C = (1; 3)$, pričom (A, B, C) je trojica usporiadaná v zmysle orientácie krivky l .*

Riešenie. Pre výpočet použijeme vzťah (5.5). Teda

$$\begin{aligned} \oint_l 2(x^2 + y^2) dx + (x + y)^2 dy &= \iint_{\triangle ABC} [2(x + y) - 4y] dx dy = \\ &= 2 \int_1^2 dx \int_x^{-x+4} (x - y) dy = \dots = -4/3. \end{aligned}$$